

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslové vnímání a uplatňování subjektivního pohledu na problém
- sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti, nabízí prohloubení vnímání prožitku
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti, chápe jej jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- zaměřuje se na soustavnou kultivaci výtvarného projevu, probouzení zájmu o individuální aktivity
- vede žáky k hledání krásy
- napomáhá vytvářet a osvojovat si základy dobrého vkusu, včetně estetického vztahu k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně, vede ke kultivovanému vystupování
- zprostředkovává poznávání národní i světové kultury, její duchovní hodnoty, poskytuje žákům estetické podněty a prožitky
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, zapojení všech smyslů, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7., 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v kmenových třídách, na chodbách, nebo mimo budovu školy (práce v arboretu a školní zahradě)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podporujeme žáky ve znalosti obecně používaných termínů ve výtvarné oblasti
- při teoreticky zaměřených hodinách upřednostňujeme vytváření takových učebních materiálů, které mohou žáci dále využívat pro své vlastní učení
- vedeme žáky, aby byli schopni osobitě uchopit téma, realizovat vlastní nápady a vybrat vhodný postup zpracování

- motivujeme žáky k tomu, aby při své osobní tvorbě poznávali vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací, byli schopni kriticky zhodnotit výsledný výtvar a diskutovat o něm se spolužáky

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, aby žák rozpoznal výtvarný problém a mohl hledat nejvhodnější způsob řešení
- klademe důraz, aby žáci byli schopni z dostatečného množství předložených námětů samostatně pracovat a řešit problémy související s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zpracování tématu podporujeme žáky ve využívání vlastních zkušeností, postojů a názorů a respektujeme je

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině se snažíme, aby žáci vyjádřili svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých
- společně vnímáme každé výtvarné dílo jako komunikační prostředek, vedeme žáky k tomu, aby byli schopni vlastní dílo prezentovat svému okolí, obhájit jej, v případné diskuse argumentovat za dodržování pravidel etiky komunikace
- motivujeme žáky k vnímání mimojazykového vyjadřování a k využívání této skutečnosti pro svoji komunikaci

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáky k respektování pravidel při práci v týmu, k jejich dodržování a ke kladnému ovlivňování výsledného výtvaru svojí kvalitní činností
- klademe důraz na to, aby byl žák schopen spolupracovat ve skupině, projevoval ohleduplnost při společném řešení problému a spoluvytvářel pozitivní atmosféru
- vedeme žáky k respektování předem dohodnutých pravidel
- podporujeme žáky v přijímání různých rolí ve skupině

Kompetence občanské

- probouzíme v žácích respekt k individuálním rozdílům, ke kulturním a náboženským odlišnostem
- posilujeme v žácích pozitivní vztah ke kultuře a životnímu prostředí, učíme je akceptovat kulturu jiných národnostních etnik
- při propagaci školních akcí poskytujeme možnost vytvářet plakáty a upoutávky, kterými je škola prezentována
- motivujeme žáky k prezentování výsledků své práce a účasti na výtvarných soutěžích
- vedeme k respektování základních společenských norem

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby žák správně používal výtvarné potřeby a pečoval o ně
- nabádáme žáky, aby se při samostatné práci koncentrovali na pracovní výkon a dokončení úkolu, a dodržovali při práci vymezená pravidla
- podporujeme u žáků vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem, využití znalostí a dovedností z jiných předmětů a později k aplikaci v obecném životě

- při práci s výtvarným materiálem vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel, dohodnuté kvality a technologických postupů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata:

MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality)

MKV – Multikulturalita

Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

MKV – Lidské vztahy

Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílností), předsudky a užití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.